

Diplomová práce

Jméno a příjmení (student): Miroslav MARTVOŇ

Oponent: Jaroslav Brož, Th.D. S.S.L.

Posudek oponenta:

Diplomová práce na mezioborové téma „Úloha biblického textu v Duchovních cvičeniach Ignáca z Loyoly“, která je napsána ve slovenštině, si klade za cíl ukázat úlohu biblického textu pro duchovní život v prostředí jezuitské spirituality v době jejího vzniku. Dále se chce zaměřit na Ignácovu metodu práce s biblickým textem a netextovými předpoklady, které jeho přístup k Písmu ovlivňují. Autor práce se rozhodl pro převážně deskriptivní a explikační metodu s občasnými komparačními postupy. Dílo je rozděleno do deseti kapitol, z nichž většina pojednává o obecnějších a širších tématech, než je zadání práce. Pojednání tématu v širším kontextu je ovšem principiálně přínosem, ale rámcová pojednání nesmějí nad těžištěm práce převážet, což se podle mého soudu v případě Martvoňovy studie stalo.

Řazení jednotlivých kapitol má svoji logiku a čtenář je veden od obecnějšího dějinného kontextu k osobnosti Ignáce z Loyoly, poté se seznámí na obecné rovině se základními prvky ignaciánské spirituality, antropologie a jeho kulturně-náboženského prostředí včetně akcentů ve filozofii a morálce. Následuje poměrně dlouhý přehled o biblických exegetických metodách a přístupech v současnosti, který sleduje schéma dokumentu Papežské biblické komise z r. 1993, včetně výčtu hermeneutických problémů a aplikačních principů v katolické církvi podle téhož dokumentu (v rozsahu 10ti stran). Na zpracování vlastního tématu zbývá autorovi asi 15 stran, přičemž i zde je jádrem popisné seznámení čtenářů s tématy čtyř týdnů duchovních cvičení.

Autor vychází z původní slovenské, české i anglické literatury a z překladů. Mezi prameny bychom jistě uvítali nějakou novou kritickou edici Duchovních cvičení v originále, protože Ignác se vyznačuje místy jedinečným slovníkem, takže konfrontace se španělským textem je někdy nezbytná. Postrádáme tituly, které se přímo vztahují k tématu, a přitom jich existuje celá řada – např. Dalton, Mollat, Welch, Wilkins, McCormick, Rossi de Gasperis, *The Word of God in the Spiritual Exercises*, Rome: Centrum Ignatianum Spiritualists, 1979.

Jazyk práce je srozumitelný, jasný a čtivý, místy s tendencí k přílišné obecnosti. Na některých místech je patrný nedostatek závěrečné redakce; např. na začátku práce (od str. 7) se mluví o různých smyslech Písma svatého, a na str. 48-49 se znovu setkáváme s obecnou definicí těchto smyslů. Ostatně celý exkurz o současné biblistické metodě mohl být vypuštěn; čtenář se mohl spokojit s odkazem na Instrukci PBK či dobrý slovník biblické hermeneutiky.

Z konkrétních připomínek uvádím tyto: Citace, uvedená na str. 10, ř. 8-4 zdola, je evidentně část církevního dokumentu; uvedený Waldenfels je až druhotným zdrojem. – Od str. 12, pozn. 19 a další: citace z dokumentů tridentského koncilu by bylo vhodnější citovat z oficiální tištěné edice (Denzinger). – Na str. 20, poslední řádek zdola, v citaci není jasné, zda angl. slovo *Adversary* v závorce má být překladem předchozího slovenského slova(?) „odpor“; je to pak opravdu správný ekvivalent? – Na str. 26, 1. ř. shora: z textu není jasné, zda *Theotokos* byl titul užívaný Ignácem nebo ne. – Na téže straně na konci 2. odst. chybí odkaz na citované dílo. – Jak rozumět na str. 30, ř. 22, slovům, že „intencionálne rozdelenie rozum, cit a vôľa je metodická abstrakcia“? – Na str. 67, 2. ř. zdola: užití slova „mytologický“ je poněkud sporné pro jeho rozličné významy. – Dovoluji si polemizovat s tvrzením na str. 68 nahoře: „...podobenství (vlastně jeho dobe) avšak v dnešnej době už nemusia byť úplne vhodné jako: Lucifer ... v strašnej podobe, oheň a síra“; podívejte se na četné satanské a okultistické webové stránky, které jsou frekventovaně navštěvované zejména mládeží; ta jim rozumí velice dobře. – V závěru na str. 69 ve 4. odst. by bylo vhodné prozkoumat, zda ony obrazy nebiblické proveniencie nemají biblické paralely. V tom bych ostatně spatřoval jedno z těžišť

práce – ukázat, že Ignácova intuice ve volbě témat byla hodně v souladu s dnešní biblickou teologií (soudím alespoň podle mé zkušenosti). – Na str. 70, ř. 15 zdola: je skutečně mezi vědeckou exegezí a přístupem k biblickému textu coby Božímu slovu v linii učitelského úřadu protiklad? Nemůže i ten druhý přístup být předmětem vědeckého bádání?

Po uvedení některých závažnějších postřehů z této práce a jejich limitů a nedostatků mohu konstatovat, že student sepsal pojednání, zabývající se více obecnými hermeneutickými aspekty biblické interpretace a základními tématy ignaciánské spirituality. Určitá komparace, uvedená v titulu práce, je tu patrná. Proto práci doporučuji k obhajobě s tím, že student svůj postup bude muset před komisí obhájit.

V *Pize* dne *29. 5. 2008*

Janek Brus
.....
podpis oponenta